

#FACETOFACE JAN BONNS

fotografie LAURA KEIZER // tekst HENK VAN DER VEER

"MUZIEK IS MIJN LEVEN EN ZOLANG IK ER ANDEREN BLIJ MEE KAN MAKEN, BLIJF IK SPELEN"

Als je in Sneek de naam Jan Bons laat vallen, verschijnt er bij velen meteen een glimlach. Jan Bons is vooral iemand die warmte uitstraalt, een man die mensen om zich heen altijd een goed gevoel wil geven. "Ik probeer het mensen naar de zin te maken, een soort muzikale gastheer", zegt hij zelf, met een twinkeling in zijn ogen. Een portret...

Muziek loopt als een rode draad door het leven van Jan Bons. Van de eerste drumslagen als jochie in de loods van zijn neef tot de roemruchte jaren bij de Blauhúster Dakkapel, de Watergate Scandals, zijn eigen drumschool en de bijzondere manier waarop hij muziek wist te verbinden met de zorg.

"DIT IS MAGISCH"

Hij herinnert het zich nog levendig. "Ik was zes of zeven jaar toen ik voor het eerst een drumstel zag. Bij mijn neef stond een prachtig wit Ludwig drumstel in de loods. Ik zie het nog voor me, glimmend, en ik dacht meteen: 'Dit is magisch'. Vanaf dat moment zat het in mijn bloed. Ik tikte en sloeg overal op, thuis, op school, het maakte niet uit." Op zijn negende volgde de stap naar de Sneker drum- en showband Rhythm Stars. "Mijn vader nam me achter op de fiets mee naar Rhythm Stars. Daar maakte ik kennis met Hans Bergeijk. Ik werd tamboer, leerde de basistechnieken op de kleine trommel. Het was wat anders dan achter een drumstel, maar de basis die ik daar legde, draag ik nog altijd mee." Een belangrijke leermeester werd Jan Spoelstra, bij wie hij privélessen volgde. Zijn ogen lichten op als hij terugdenkt: "Hij gaf me discipline én plezier. Dat is een gouden combinatie."

MUZIEK ALS HOUVAST

Na de Ambachtsschool ging Jan aan het werk bij Opel Fritsma aan de Oude Koemarkt in Sneek, later bij Blokker en Bart Smit, en uiteindelijk in de assurantiëwereld. "Dat bracht stabiliteit, maar had ook een keerzijde. Mijn vrouw vond het lastig dat ik vaak weg was en de kinderen zagen me weinig." Het huwelijk met Monica Veenstra, met wie hij twee zonen kreeg, eindigde na 25 jaar, maar de muziek bleef. "In mijn hele werk carrière was muziek altijd in mijn leven aanwezig. Ik kon het niet loslaten. Muziek was mijn houvast, mijn uitlaatklep, mijn manier om te blijven ademen."

BLAUHÚSTER DAKKAPEL

Die passie leidde hem naar de Blauhúster Dakkapel, waar hij in 1994 voor gevraagd werd. "Dat vond ik

een grote eer." Zijn eerste optreden vergeet hij nooit. "Voor het eerst bij het schaatsen in Thialf. De Dakkapel mocht daar spelen, een groot publiek, veel reuring. Toen ik binnenkwam zei Foppe Drijfhout van de Blauhúster: 'Must aansens nyt skrikke.' Ik wist niet wat mij overkwam toen we op de klanken van de Aida de staatstempel binnenkwamen. Heel Thialf ging uit z'n dak! Maar het klikte meteen. Vanaf de eerste klanken voelde ik: hier hoor ik bij, en dat bleef tot het einde van de Blauhúster in 2012."

Naast de Dakkapel speelde Jan Bons ook als percussionist bij de Watergate Scandals. "Dat waren geweldige jaren. Altijd plezier, altijd muziek en altijd het gevoel dat je mensen in beweging kon krijgen. Het mooiste is als je met muziek een zaal meekrijgt. Dat gevoel, die energie, dat vergeet je nooit meer."

MUZIEK ALS MEDICIJN

Een bijzondere wending kreeg zijn loopbaan toen hij muziek verbond met de zorg.

Het begon met workshops in het speciaal onderwijs. "Met drums kun je al snel iets doen. Dat geeft kinderen direct plezier en zelfvertrouwen." Later werkte hij met ouderen met dementie en alzheimer. "In het begin waren mensen vaak sceptisch. Maar zodra de muziek begon - bekende oude liedjes als 'Tulpen uit Amsterdam' of een trommelritme - jongen, dan gebeurde er iets. Ik heb mensen zien lachen die jarenlang geen emotie meer toonden. Muziek is een sleutel tot herinneringen. Ook als veel vergeten is, opent een melodie soms ineens de deur naar vroeger. Heel bijzonder vind ik dat."

Jan vertelt dat die ervaringen hem diep raakten. "Als je iemand ziet die nauwelijks meer contact maakt en dan ineens begint te neuriën of zelfs meezingt, dan weet je: dit is waarom ik dit doe."

EEN DRUMSCHOOL VOL PLEZIER

Rond zijn vijftigste zat hij in een dip. Zijn baan bij woningstichting De Wieren eindigde na een reorganisatie. "Ik dacht: wat nu? Solliciteren op mijn leeftijd was lastig. Iemand zei tegen mij: 'Je moet doen waar je goed in bent. Je geeft les, je hebt muziek, ga daarmee verder.'"

Het advies bleek goud waard. Jan begon drumsles te geven. Eerst klein, met privéleerlingen thuis. "Het eerste kaartje hing ik bij de supermarkt. Binnen zes weken had ik al twaalf leerlingen." Zo groeide zijn drumschool. Kinderen, jongeren, volwassenen, iedereen was en is welkom. "Het leuke van drums is dat je snel resultaat hebt. Bij een piano of viool duurt dat jaren, maar trommels geven direct plezier. En plezier staat bij mij altijd voorop. Het mooiste is dat ik leerlingen zie groeien in zelfvertrouwen. Niet alleen muzikaal, maar ook als mens."

"SNEEK ZIT IN MIJN HART"

Sneek is voor Jan Bons meer dan een woonplaats. "Met de Dakkapel hebben we natuurlijk veel gedaan. Mensen herkennen me nog steeds: 'Jij bent toch Jan Bons van de Blauhúster Dakkapel?' Dat voelt als een erfenis." Hij bewaart warme herinneringen aan zijn jeugd in de stad, de optredens, maar ook aan de 'gewone dingen'. "Het Eiland, de buurt waar ik opgroeide, Sneek zit in mijn hart. Dat ritme zat er altijd in. Sneek en muziek, dat is voor mij één verhaal."

Wat hem het meest typeert? "Ik probeer altijd het mensen naar de zin te maken. Ik luister, observeer, en zorg dat iedereen zich prettig voelt. Dat heeft me in de zorg ook geholpen. En in de muziek is dat niet anders. Muziek

maken is samen plezier hebben."

UITDAGINGEN

Uitdagingen zijn er nog steeds. Hij experimenteert met nieuwe ritmes, volgt workshops en bezoekt festivals. "Afgelopen zomer was ik in Harlingen bij het Samba Festival. Dan denk ik: wat mooi, daar kan ik weer wat mee voor mijn eigen leerlingen. Ik probeer met nieuwe projecten, zoals 'In de Stokken', scholen en instellingen te bereiken. Ik ga er graag mee de boer op, net als vroeger, om te laten zien wat muziek kan betekenen."

DIERBARE HERINNERINGEN

Op de vraag naar zijn mooiste herinneringen hoeft hij niet lang na te denken. "Met onze band SJAFT - 'graach met hoofdletters want de letters staan foar oans namen' - heb en beleef ik prachtige dingen."

Thierry Kamminga gaf een paar jaar geleden bij mij aan het heel fijn te vinden om weer eens in een live band te gaan zingen. Daar heb ik goed naar geluisterd en ik heb toen een aantal muzikanten benaderd en deze waren direct heel enthousiast. Ook denk ik terug aan overleden vrienden uit de muziek. Het worden er steeds meer, dat doet pijn. Maar de herinneringen zijn mooi."

Hij valt even stil, en zegt dan zacht: "Muziek is vriendschap. Het bindt mensen, ook voorbij de tijd."

MUZIEK ALS LEVENSADER

Jan Bons is inmiddels 63 jaar, maar bruist nog altijd van energie. Met zijn drumschool Le Bon Beat, zijn projecten in de zorg, en zijn liefde voor Sneek blijft hij bezig. Maar hij weet ook rust te vinden. "Met mijn motor of boot eropuit, even weg, dat geeft me energie die ik weer in de muziek kan stoppen."

En muziek blijft de kern. "Muziek is mijn leven. Zolang ik er anderen blij mee kan maken, blijf ik spelen." Hij lacht en voegt eraan toe: "En als ik ooit herinnerd wordt, hoop ik dat mensen zeggen: 'Die Jan Bons, die bracht muziek én warmte in ons leven'."